

કરછ-કરછી-કરછીયત

(૧)

અમેઘ મનમેં એતરી,
કરછ થીચે આભાઘ!
કરછી બોલી જુગ્ગ જીચે,
કરછી કરીચેં યાઘ !

(૨)

માતાનૂં વડો ડેવ નાંચ,
માજી મનમેં યાઘ !
માતૃભૂમિ મા-બોલીજી,
નિત કરીયાં આરાઘ !

(૩)

મા-બોલી ! જીચેં સદા,
કરછી કરીચેં પ્યાર !
હીચેં મેં આસન ડીચેં,
કરીં સદા જયકાર !

(૪)

મુસાફરી હલંઘી વિઠી,
જેસીં આચૂં જીયાં !
માલક ! પૂરી આસ કર,
પોચ, મોંત મિઠો કરીયાં !

(૫)

આસ ખબર આ' તૂંઠીકે,
હિકડી ઘિલ ઘારઘ !
કરછી બોલી જીચે સદા,
રાતોંચ-ડીં સારઘ !

-માઘવ જોષી 'અશક'

વર્ષ : ૧૨ : અંક : ૮ : ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૬

માઘ ૨૦૬૨ રૂપિયા ૧૦-૦૦ ડો

કુંજલજી કુણકાર

તંત્રી : માઘવ જોષી 'અશક' વરે : ૧૨ : અંક : ૮ : ફેબ્રુઆરી - ૨૦૦૬
મુજપૂષ્ઠ તસ્વીર સોજન્ય : જે. કે. તિવારી
ફેબ્રુઆરી-૨૦૦૬ જે અંક જા સંપાદક : શ્રી નારાયણ જોશી 'કારાયલ'
સંગર

૧. તંત્રી લેખ	૦૨
૨. કચ્છી બિલાખડી (બારાક્ષરી).....	૦૩
૩. કચ્છી વાંચીંધે કીં સિખો.....	૦૪
૪. ગોતમ જોષી.....	૦૮
૫. ચન્દ્રવદન મહેતા 'સારસ'.....	૧૧
૬. ડૉ. રમેશ ભટ્ટ 'રશિમ'.....	૧૨
૭. મૂંજી પોથી	૧૪

Visit us at : www.asanjokutch.com

ખાસ સૂચના : કોચ પણ ફૂતિ બે કેં પણ સામયિક-અખબારમેં પ્રગટ થિઈ હૂવે ક પ્રગટ કરે લાય હલાયાં 'વાં, ત ઉ ફૂતિ અસાંકે મં હલાઈજા. અપ્રગટ ફૂતિ જ હલાયણીં, ફૂતિજે અભિપ્રાયજી જવાભધારી કર્તાજી આચ.

ખાસ સૂચના : ફૂતિ ગમે તેતરી નિન્દી હૂવે તોંચ પણ પોસ્ટ કાર્ડ, ઈન્લેન્ડ લેટર ક પોચ કેં કાગરજે ટુકર મથે મં લિખજા, પણ ફૂલસકેપ કાગર મથે, વરે નેં સાફ અખરેં કાગરજે હિકડે જ પાસે, હાંસિયો છડેનેં લિખી હલાયજી વિનંતી આચ. ફૂતિ બાબત જભાપ ક અસ્વીકૂત ફૂતિ પાછી ખપંધી હૂવે ત, ટિકીસવારો-પૂરે સરનામેવારો કવર ફૂતિ ભેરો હલાયણું જફૂરી આચ.

સૂચના : વરેમેં બારોં અંક-હર મેંણેં પ્રગટ થિયેંતા.

આજીવન લવાજમ : મોભી સંરક્ષક : રૂ. ૫,૦૦૦/-, સંરક્ષક : રૂ. ૨૫૦૦/-.

સાથી : રૂ. ૧,૫૦૦/-, શુભેચ્છક : રૂ. ૧૦૦૦/- વાર્ષિક લવાજમ : રૂ. ૧૦૦/-

જાહેરખબર : રૂ. ૫૦૦/- વટાં કરેનેં રૂ. ૨૦૦૦/-નેં તેંણું વધુ (સ્થાન પ્રમાણે)

હરેક પ્રકારજા લવાજમ ક જાહેર ખબરજી રકમ મની ઓર્ડર ક બેન્ક ડ્રાફ્ટસેં માઘવ જોષીજે નાલે હલાયજી વિનંતી આચ.

લવાજમ નેં જાહેર ખબરજા ભાવ 'મા બોલી'જી સેવાજે ચક્ષમેં આહૂતિ ડેજા 'ભાવ' અઈં

: કાગર વૅવાર, મની ઓર્ડર, બેંક ડ્રાફ્ટ હલાયજો સરનામું :

માઘવ જોષી 'અશક' જે નાલે હલાઈજા

તંત્રી/વ્યવસ્થાપક 'કુંજલજી કુણકાર', મઢ-કચ્છ. ૩૭૦ ૬૨૫

તંત્રી, મુદ્રક, પ્રકાશક, માલિક : માઘવ જોષી 'અશક'

મુદ્રણ-પ્રકાશન સ્થાન : શ્રીજી ઓફસેટ-ભુજ

કોમ્પ્યુટર ટાઈપ સેટીંગ : જી. આર. કોમ્પ્યુટર સર્વિસ-ભુજ

કુંજલજી કુણકાર (૧) ફેબ્રુઆરી - ૨૦૦૬

કુંજલજી કુણકાર

જેસી સૂરજ ચંદ, મેરામણ મોતી પચે,
હયાત તોજો હંધ, કચ્છ ! પ્રિથમીજે પાટ તે !

માઘ : ૨૦૧૨ ફેબ્રુઆરી - ૨૦૦૬

અકાદમી જો શિબિર

કચ્છી અકાદમીજી વીઘીવત્ રચના-પદાઘીકારીએજી ચૂંટણી-પોચ અિનજો પેલવેલો કાર્યક્રમ કચ્છી ભાષાજે વ્યાકરણ ને ઇંદશાસ્ત્ર મથે થયો.

તા. ૧૯ને ૨૦ જાન્યુઆરી શનિ-રવીજો ભુજમેં થયલ હિન શીબીરમેં કચ્છી બોલીજે અભ્આસી ભાષાશાસ્ત્રીએં ને સાઈત્યકારેંજા પેપર વાંચાંણાં ને ચર્ચા-વીચારણા થિઈ. પ્રશ્નોત્તર પ થયા.

અકાદમીજા પ્રમુખ કિર્તીભાઈ ખત્રીજી તભીયત ભરાભર ન હુઈ તોચ પ અુદ્ઘાટન સમારંભમેં આયા ને પૂરી કાર્યવાહીમેં ભાગ ગિડોં.

હિન કાર્યક્રમ જે વિચમેં અકાદમીજી કાર્યવાહક સમિતિજી ને બિઈયેં સમીતીએજયું બેઠકું પ થિઈયું ને તેમેં કેતરોક જરૂરી કમ પ થયો. ફેબ્રુઆરીજી પિન્જી ને ઇઈ તારીકેજો મુખ્મઈમેં અકાદમી જુકો મુશાયરો કરેવારી આચ તેં બાબત પ્રમુખશ્રી કિર્તીભાઈ, ઉપપ્રમુખશ્રી જયંતી જોષી “શાબાબ”, મહામાત્ર શ્રી વરદરાજ પંડીત, શ્રી જવેરીલાલ સોનેજી, શ્રી વ્રજ ગજકંઘ ને મું ચર્ચા-વીચારણા કિઈ. ડૉ. વિશન નાગડા સેં પ્રમુખશ્રીજી, સોનેજી જી ને મુંજી ફોન તે જુકો શાલ્યું થિઈયું હુઈયું તે મથે પ અસીં વીચાર્યો.

અકાદમીજો સાઈત્ય ભુજમેં જ ઇંપાજે અંડો નીઈય થયો. ગાંઘીનગર ક અમઘાવાઘ મેં ઇંપાજે ત પ્રૂજયું ભુલું ચોક્સ રઈ વિને નેં કચ્છીમેં જ અંડયું ભુલું રેંત, ‘નોંચ-નોંચજા બ’ થીયેં !

અકાદમીજા મહામાત્ર ફકત હિકડા અઘિકારી જ હૂંવે’ ત ન હલેં. અૂ સાહીત્યકાર પ હૂંણાં ખપેં. ભાવનાશીલ સાહિત્યકાર ને વ્યવહારકુશળ અઘિકારી !

શ્રી વરદરાજ પંડીતમેં અી મિડું ગુણ અઈ ! વરી ઇ પત્રકાર પ અઈ ! એતરે અકાદમીજી ગાડી ભરાભર ઘોંડંઘી અંડી ખાતરી આચ !

૨૦ તારીકજી સમાપન બેઠકમેં હિકડો ઘણેં જ જરૂરી સૂચન અંડો કરેમેં આયો જે, ‘કુંજલ’મેં અંડા જ કાવ પ્રગટ કચણાં જુકો હર નજર સેં ‘કાવ’ હૂવેં ! અસીં હી સૂચન હૂકમ લેખેને સીકાર્યો આચ ને તેજો ચુસ્તી સેં પાલન કરીંઘાસીં.

અંડા જ બ્યા સૂચન, અંડા પ કરેમેં આયા જે, કચ્છી કાર્યે કે નજર સામેં રખીને કાવ્યશાસ્ત્રજી, ઇંદ શાસ્ત્રજી સમજણ નચં-જુનેં કવીએકે ‘કુંજલ’ મારફત ડીંઈીનેં અિન બાબત ડૉ. કાન્તીભાઈ ગોર નેં વ્રજ ગજકંઘ લિખેં નેં ાયો સૂચન કાવ સમીક્ષાજો થયો આચ ભા ‘રવી માલમ’ કે. ત, ભા પ્રભાશંકર ફડકે (રવી માલમ) લાય નેં ડૉ. કાંતી ગોર નેં વ્રજ ગજકંઘ લાય ‘કુંજલ’ જા વનાં સદા ખુલા રોંઘા ઇં યેજી કીં જરૂરત આચ ખરી ?

- તંત્રી

કુંજલજી કુણકાર (૨) ફેબ્રુઆરી - ૨૦૦૬

देवनागरी - गुजराती लिपि में कच्ची वर्णमाला

ક	ખ	ગ	ગ્	ઘ	ઙ	ચ	છ	જ	જ્
(ઝ)	ઞ	ટ	ઠ	ડ	ઢ	ણ	ત	થ	(દ)
ધ	ન	પ	ફ	બ	ભ	મ	ય	ર	લ
વ	શ	(શ)	(ષ)	હ	ઙ	(ળ)	ક્ષ	જ્ઞ	
ક	ખ	ગ	ગ્	ઘ	ઙ	ચ	છ	જ	જ્
(ઝ)	ઞ	ટ	ઠ	ડ	ઢ	ણ	ત	થ	(દ)
ધ	ન	પ	ફ	બ	ભ	મ	ય	ર	લ
વ	શ	(શ)	(ષ)	હ	ઙ	(ળ)	ક્ષ	જ્ઞ	
અ	આ	ઈ	ઈ	(અિ)	(અી)	ઉ	ઊ	(અુ)	(અૂ)
એ	ઐ	ઔ	ઔ	ઔ	ઔ	અં	અઃ		
अ	आ	इ	ई	(अि)	(अी)	उ	ऊ	(अु)	(अू)
ए	ऐ	ऑ	ऐ	औ	औ	ऑ	औ	अं	अः

कच्ची में झ, द, श, ष नें ळ हिनीं व्यंजनेंजो (अखरेंजो) अुपयोग करेमें नथो अचे.

जींयं त : कच्चीमें 'झ झबलेजो झ' नं प 'ज जबलेजो ज' लिखाजे नें बोलाजे तो. 'द-दडे जो द' नं, प 'ड-डडे जो ड' लिखाजे नें बोलाजे तो.

कच्ची बोलीमें फक्त सिगाड़ी जे 'स' जो ज अुपयोग थीये तो. 'श-शकोरेजो श' क 'ष-धनुषजो ष'जो अुपयोग नथो थीये. प अिते 'श' नें 'ष' जे ठेकाणें 'स' जो ज अुपयोग थीये तो.

कच्चीमें 'ळ-नळ जो ळ' नं-प 'ड नड जो ड' लिखाजे-बोलाजे तो क पोय 'नल' लिखाजे-बोलाजेतो.

कच्चीमें 'ड' नें 'ज' जो अजा ताइं प छूटसें अुपयोग थीये तो. जींयं त - मुड नें अुज. डाडणीं नें जज.

असीं हस्व 'इ' (i) नें हस्व 'उ' (u)जो अुपयोग फकत 'इ' नें 'उ'जे लघु वीवृत्त अुचार पूरतो ज करीयो ता. भाकीं हस्व 'इ' नें हस्व 'उ' (u)जे भधले दीर्घ 'ई' नें दीर्घ 'ऊ'जो ज अुपयोग करीयो ता.

ईंजलज कुणकार (३) ईंजुआरी - २००६

કચ્છી વાંચીધે કીં સિખો?

કચ્છી સિખો : કચ્છી લિખો

કચ્છી બોલો : કચ્છી વાંચ્યો

પાંજે મન-મગજમેં હિકડી જ ગાલ વ્યારેજ આય જે, ગુજરાતી લીપીમેં લિખલ કચ્છી લિખાણ પોય અૂ કાવ હૂવે ક વાર્તા, લેખ હૂવે ક પ્રવાસ વર્ણન તેકે ગુજરાતી જીં લિખલ હૂવે તીં ન વાંચીધે, પાં કચ્છીમેં જીં બોલોં તા, તીં જો તીં જ વાંચેજો આય.

કચ્છી ગદ્ય પઠનજી બેંઠકેમેં કઇ બાઇયે-કઇ ભાઇયે, કઇ જુવાણીયે-કઇ ડોસલેં જિનીં જિન્દગીમેં કડેં પ કચ્છીમેં વાંચ્યોં ન હોં, અુનીં ભરાભર સારી રીતેં અૂ કચ્છી લિખાણ-ગુજરાતી લીપીમેં લિખલ કચ્છી સાહીત્ય વાંચ્યોં અઇંનોં. ત કોય કારણ નાંચં જે અર્સીં અંડો લિખાણ-અંડો કચ્છી સાહીત્ય ભરાભર વાંચે ન સગોં.

જ અઇં અકિ-આંજે મન-મગજકે સમજાય સગંધા જે ‘હી લિખાણ જીં લિખલ આય તીં ન-પ-પાં જીં બોલોં તા તીં જ વાંચેજો આય’ ત પોય અકિ કચ્છીવાંચેમેં કીં પ તકલીફ નઇં જ પં.

હિતે કેતરાક અંડા કચ્છી બોલ ડીચોંતા જેમેં લઘૂ (વીવૃત્ત) હસ્વ ‘ઇ-અિ’ ક લઘૂ હસ્વ ‘ઉ-અુ’ અચે તો. જ હિનીં મ્યાં અઇં પંજ-સત બોલ ભી ભરાભર-સુધ બોલી વ્યા ત પોય અકિ સમજાજી વેંધો ત, કચ્છી કીં વાંચણીં ? આંજ બેડા પાર !

- તંત્રી

ખાસ નોંધ : અર્સીં હસ્વ ઇ-અિ ફક્ત કચ્છી લઘૂ (વીવૃત્ત) હસ્વ ‘ઇ-અિ’ લાય જ વાપરીચોં તા નેં હસ્વ ‘ઉ-અુ’ પ ફક્ત કચ્છી હસ્વ ‘ઉ-અુ’ લાય જ વાપરીચોંતા. ભાર્કીં બ્યેં મિણીં બોલેમેં, અખરેમેં, શબ્દેમેં હસ્વ ‘ઇ-અિ’ જે ઠેકાણે-ભદલે ઈર્ધ ‘ઇ-અિ’ નેં હસ્વ ‘ઉ-અુ’ જે ઠેકાણે-ભદલે ઈર્ધ ‘ઉ-અુ’ વાપરેજો ઠેરાયો આય. તેકે ધ્યાનમેં રખીનેં વાંચેજી નેં ‘ફૂંજલ’ લાય સાહીત્ય હલાયજી આં વાંચકેં કે નેં સાહીત્યકારેકે અરઘાસ આય - તંત્રી

લઘૂ-વીવૃત્ત હસ્વ ‘ઇ-અિ’

૧. અિત	૧૧. ખિસ	૨૧. ઇત	૩૧. જિઘ	૪૧. તિખ	૫૧. ઘિલ
૨. અિટ	૧૨. ખિવ	૨૨. ઇન	૩૨. જિન	૪૨. તિત	૫૨. નિક/કી
૩. અિલ	૧૩. ગિગ	૨૩. ઇર	૩૩. જિરમિર	૪૩. તિથ	૫૩. નિજ
૪. કિટ	૧૪. ગિલ	૨૪. ઇલ	૩૪. જિલ	૪૪. તિથો	૫૪. નિત
૫. કિત	૧૫. ચિટ	૨૫. ઇવ	૩૫. ટિક	૪૫. તિર	૫૫. નિન્ઢ
૬. કિથ	૧૬. ચિઠ	૨૬. જિક	૩૬. ટિણી	૪૬. ઠિકર/રી	૫૬. નિન્ઢો
૭. કિલ	૧૭. ચિત	૨૭. જિજો	૩૭. ટિલ	૪૭. ઠિગ	૫૭. નિન્ઢી
૮. ખિખ	૧૮. ચિસ	૨૮. જિજી	૩૮. ઠિગ/ગી	૪૮. ઘિક	૫૮. નિન્ઢ વડાઇ
૯. ખિટ	૧૯. ઇક	૨૯. જિત	૩૯. તિક	૪૯. ઘિમ	૫૯. પિક
૧૦. ખિલ	૨૦. ઇજ	૩૦. જિથ	૪૦. ત્રિખ	૫૦. ઘિર	૬૦. પિચ/ચી

ફૂંજલજી કુણકાર (જ) ફેબ્રુઆરી - ૨૦૦૬

૬૧. પિટ	૮૪. ભિટ	૧૦૭. રિજ	૧૩૦. સિક
૬૨. પિત	૮૫. ભિઠ	૧૦૮. રિઢ	૧૩૧. સિકઈ
૬૩. પિન	૮૬. ભિત	૧૦૯. રિથ	૧૩૨. સિકયો
૬૪. પિલ	૮૭. ભિન્ધા	૧૧૦. લિઈ	૧૩૩. સિખ
૬૫. ફિક	૮૮. ભિન-ભાગ	૧૧૧. લિક	૧૩૪. સિખઈ/અી
૬૬. ફિગાય	૮૯. ભિર	૧૧૨. લિકઈ	૧૩૫. સિગ
૬૭. ફિટ	૯૦. ભિલે/લી	૧૧૩. લિકયો	૧૩૬. સિગરામ
૬૮. ફિટી	૯૧. ભિલો	૧૧૪. વિઈ	૧૩૭. સિડ
૬૯. ફિટઈ	૯૨. ભિકાં	૧૧૫. વિક	૧૩૮. સિજુ
૭૦. ફિટો	૯૩. ભિકી/કો	૧૧૬. વિકઈ	૧૩૯. સિક્
૭૧. ફિથ	૯૪. ભિજ	૧૧૭. વિકયો	૧૪૦. સિર
૭૨. ફિથી/થો	૯૫. ભિટ	૧૧૮. વિખ	૧૪૧. સિરઈ
૭૩. ફિર	૯૬. ભિઠ	૧૧૯. વિજ	૧૪૨. સિરે/રો/ચો
૭૪. ફિસ	૯૭. ભિઠી/ઠો	૧૨૦. વિજુ	૧૪૩. સિલ
૭૫. ફિસ્યો	૯૮. ભિન-ભિન	૧૨૧. વિઝ	૧૪૪. સિલઈ
૭૬. ફિસઈ	૯૯. ભિની/નો	૧૨૨. વિઝા	૧૪૫. સિલ્યો
૭૭. ભિક	૧૦૦. ભિર	૧૨૩. વિઝાણો/ણું	૧૪૬. સિસવિસ
૭૮. ભિક-ત્રિક	૧૦૧. ભિલ	૧૨૪. વિટ	૧૪૭. હિક
૭૯. ભિજ	૧૦૨. ભિલઈ	૧૨૫. વિઠી/ઠો	૧૪૮. હિકડાઈ
૮૦. ભિન્ઢ	૧૦૩. ભિલ્યો	૧૨૬. વિડ	૧૪૯. હિકડી
૮૧. ભિલ	૧૦૪. ભિલા	૧૨૭. વિડઈ/અી	૧૫૦. હિકડો
૮૨. ભિજુ	૧૦૫. ભિસ	૧૨૮. વિડયા	
૮૩. ભિઝા	૧૦૬. રિઈ	૧૨૯. વિડયો	

લઘૂ-વીવૃત્ત હ્રસ્વ 'ઉ-અ'

૧. અકર	૧૩. અઝ	૨૫. અથ	૩૭. અલઅી
૨. અકરઅી	૧૪. અઝઈ	૨૬. અથા	૩૮. અલ્યો
૩. અકર્યો	૧૫. અઝયો	૨૭. અથી	૩૯. અસ
૪. અકીર	૧૬. અઠ	૨૮. અથઅી	૪૦. અસઅી
૫. અકોઢ	૧૭. અઠડી	૨૯. અથ્યો	૪૧. અસ્યો
૬. અઝ	૧૮. અડ	૩૦. અઝ	૪૨. કુખ
૭. અઝઅી	૧૯. અડા	૩૧. અઝઅી	૪૩. કુઝા/ઝા/ઝો
૮. અઝયો/ઝ્યો	૨૦. અડઅી	૩૨. અઝ	૪૪. કુજ
૯. અઝા/ઝા	૨૧. અડયો	૩૩. અઝઅી	૪૫. કુઠ
૧૦. અઝ્યે	૨૨. અઝ	૩૪. અઝા	૪૬. કુઠઅી/ઠ્યો/ઠો
૧૧. અઝઅી	૨૩. અઝઅી	૩૫. અઝો	૪૭. કુડ
૧૨. અઝઅું	૨૪. અઝે	૩૬. અઝ	૪૮. કુડઅી

કુંજલજી કુલાકાર (પ) ફેબ્રુઆરી - ૨૦૦૬

૪૯. કુડયો	૮૫. ખુલ્યા	૧૨૧. છુર/રી/રો	૧૫૮. ટુબી
૫૦. કુત	૮૬. ખુલ્યો	૧૨૩. જુકો	૧૫૯. ટુલ
૫૧. કુતી/તો	૮૭. ખુસપુસ	૧૨૪. જુકોતુકો	૧૬૦. ટુલક/અી
૫૨. કુન	૮૮. ગુગ	૧૨૫. જુગ	૧૬૧. ટુલઈ
૫૩. કુર્ની/નોં/નું	૮૯. ગુજ/જ/ખો	૧૨૬. જુગાઅી	૧૬૨. ટુલકયા
૫૪. કુમ	૯૦. ગુત	૧૨૭. જુગયો	૧૬૩. ટુલકયો
૫૫. કુમ્બાંણી/ણો	૯૧. ગુથ	૧૨૮. જુટ	૧૬૪. ટુક
૫૬. કુર	૯૨. ગુત	૧૨૯. જુઠ	૧૬૫. ટુકઠુક
૫૭. કુલ/લી/લો	૯૩. ગુફ	૧૩૦. જુડી/ડો	૧૬૬. ટુઠ
૫૮. કુસ	૯૪. ગુફા	૧૩૧. જુડાઅી	૧૬૭. ટુગઠુગ/ગી
૫૯. કુસ	૯૫. ગુબ	૧૩૨. જુડયા	૧૬૮. ટુઠ
૬૦. કુસઅી	૯૬. ગુમ	૧૩૩. જુડયો	૧૬૯. ટુર
૬૧. કુસ્થો	૯૭. ગુર	૧૩૪. જુત	૧૭૦. ટુરઅી
૬૨. ખુચ/ચી	૯૮. ગુલ	૧૩૫. જુતઅી	૧૭૧. ટુરી
૬૩. ખુન્જ	૯૯. ઘુસ	૧૩૬. જુતી	૧૭૨. ટુર્યા
૬૪. ખુટ	૧૦૦. ઘુસઅી	૧૩૭. જુતા/ત્યા	૧૭૩. ટુર્યો
૬૫. ખુટી	૧૦૧. ઘુસી	૧૩૮. જુતો/ત્યો	૧૭૪. ટુલ
૬૬. ખુટઈ	૧૦૨. ઘુસ્થો	૧૩૯. જુપ	૧૭૫. ટુલઅી
૬૭. ખુટ્યો/ટો	૧૦૩. યુક	૧૪૦. જુપઅી	૧૭૬. ટુલ્યા
૬૮. ખુડ	૧૦૪. યુકઅી	૧૪૧. જુખ્યા	૧૭૭. ટુલ્યો
૬૯. ખુડી	૧૦૫. યુકો	૧૪૨. જુખ્યો	૧૭૮. ટુક
૭૦. ખુડખુડ	૧૦૬. યુકયા	૧૪૩. જુખ્મ	૧૭૯. ટુમ
૭૧. ખુત	૧૦૭. યુકયો	૧૪૪. જુખ્મી	૧૮૦. ટુમઅી
૭૨. ખુતઈ	૧૦૮. યુન્જ	૧૪૫. જુમ્મી/મૂં/મોં	૧૮૧. ટુગ્યા
૭૩. ખુતી	૧૦૯. યુટી	૧૪૬. જુર	૧૮૨. ટુગ્યો
૭૪. ખુતા/ત્યા	૧૧૦. યુટો	૧૪૭. જુરઅી	૧૮૩. ટુમણ
૭૫. ખુત્યો	૧૧૧. યુર	૧૪૮. જુર્યા	૧૮૪. ટુમ્મી/મોં/મૂં
૭૬. ખુપ	૧૧૨. યુરઅી	૧૪૯. જુર્યો	૧૮૫. ટુર
૭૭. ખુપઅી	૧૧૩. યુરકુર	૧૫૦. જુલ	૧૮૬. ટુરઈ
૭૮. ખુપી	૧૧૪. યુર્યો	૧૫૧. જુલઈ	૧૮૭. ટુર્યા
૭૯. ખુપ્યા	૧૧૫. યુલ	૧૫૨. જુલ્યો	૧૮૮. ટુર્યો
૮૦. ખુપ્યો	૧૧૬. યુસ	૧૫૩. ટુકર/રી	૧૮૯. ટુલ
૮૧. ખુર	૧૧૭. યુસઅી	૧૫૪. ટુટ	૧૯૦. પુગ
૮૨. ખુરઈ	૧૧૮. યુસ્થા	૧૫૫. ટુટઅી	૧૯૧. પુગઈ
૮૩. ખુલ	૧૧૯. યુસ્થો	૧૫૬. ટુટ્યા	૧૯૨. પુગી
૮૪. ખુલઅી	૧૨૦. છુગ્ગી/ગો	૧૫૭. ટુટ્યો	૧૯૩. પુગા

કૂંજલજી કુણકાર (ક) ફેબ્રુઆરી - ૨૦૦૬

૧૯૪. પુગ્યા	૨૩૦. કુસકુસ	૨૬૭. ભુટા/ટો	૩૦૩. રુગો
૧૯૫. પુર્યો	૨૩૧. બુક	૨૬૮. ભુન્હ	૩૦૪. રુગી
૧૯૬. પુછ	૨૩૨. બુકઝી	૨૬૯. ભુન્હી	૩૦૫. રુચ
૧૯૭. પુછઈ	૨૩૩. બુકયા	૨૭૦. ભુત	૩૦૬. રુચઈ
૧૯૮. પુછી	૨૩૪. બુકચો	૨૭૧. ભુનાં	૩૦૭. રુચી
૧૯૯. પુછયા	૨૩૫. બુચ	૨૭૨. ભુર	૩૦૮. રુચ્યા
૨૦૦. પુછયો	૨૩૬. બુજ	૨૭૩. ભુરઈ	૩૦૯. રુચ્યો
૨૦૧. પુજ	૨૩૭. બુજઝી	૨૭૪. ભુરી	૩૧૦. રુત
૨૦૨. પુજઝી	૨૩૮. બુજયા	૨૭૫. ભુર્યા	૩૧૧. રુનીં/નોં/નૂં
૨૦૩. પુજ્જ	૨૩૯. બુજયો	૨૭૬. ભુર્યો	૩૧૨. રુલઝી
૨૦૪. પુજ્જયા	૨૪૦. બુટ	૨૭૭. ભુલ	૩૧૩. રુલી
૨૦૫. પુજ્જયો	૨૪૧. બુડ	૨૭૮. ભુલઝી	૩૧૪. રુલ્યા
૨૦૬. પુઝ	૨૪૨. બુડઈ	૨૭૯. ભુલી	૩૧૫. રુલ્યો
૨૦૭. પુઠ	૨૪૩. બુડી	૨૮૦. ભુલ્યા	૩૧૬. રુસ
૨૦૮. પુઠી	૨૪૪. બુડે	૨૮૧. ભુલ્યો	૩૧૭. રુસઈ
૨૦૯. પુડ	૨૪૫. બુડ્યા	૨૮૨. મુખ	૩૧૮. રુસી
૨૧૦. પુડી	૨૪૬. બુડ્યો	૨૮૩. મુખાં	૩૧૯. રુસેં
૨૧૧. પુડો	૨૪૭. બુન	૨૮૪. મુછ	૩૨૦. રુસ્ચા
૨૧૨. પુર (પૂર)	૨૪૮. બુમભ	૨૮૫. મુન્જ	૩૨૧. રુસ્ચો
૨૧૩. પુલ	૨૪૯. બુસ	૨૮૬. મુઠ	૩૨૨. લુખ
૨૧૪. પુસ	૨૫૦. બુસકાર	૨૮૭. મુઠઝી	૩૨૩. લુડ
૨૧૫. પુસઝી	૨૫૧. ભુખ	૨૮૮. મુઠો	૩૨૪. લુડઝી
૨૧૬. પુસી	૨૫૨. ભુખઈ	૨૮૯. મુઠ્યા	૩૨૫. લુડ્યા
૨૧૭. પુસ્ચા	૨૫૩. ભુખ્યા	૨૯૦. મુઠો	૩૨૬. લુડ્યો
૨૧૮. પુસ્ચો	૨૫૪. ભુખ્યો	૨૯૧. મુઠ્યો	૩૨૭. લુર
૨૧૯. કુન	૨૫૫. ભુગ/ગઈ/ગ્યો	૨૯૨. મુન	૩૨૮. સુઝી
૨૨૦. કુનકુન	૨૫૬. ભુચ	૨૯૩. મુનણોં/ણૂં	૩૨૯. સુઝો(સો)
૨૨૧. કુર	૨૫૭. ભુચઝી	૨૯૪. મુલ	૩૩૦. સુક
૨૨૨. કુરઝી	૨૫૮. ભુચી	૨૯૫. મુલઝી	૩૩૧. સુકઝી
૨૨૩. કુર્યા	૨૫૯. ભુચ્યા	૨૯૬. મુસ	૩૩૨. સુકી
૨૨૪. કુર્યો	૨૬૦. ભુચ્યો	૨૯૭. મુસઝી	૩૩૩. સુકો
૨૨૫. કુલ	૨૬૧. ભુછ	૨૯૮. મુસ્ચા	૩૩૪. સુક્યો
૨૨૬. કુલઝી	૨૬૩. ભુછડા	૨૯૯. મુસ્ચો	૩૩૫. હિક/ઙો/ઙી
૨૨૭. કુલ્યા	૨૬૪. ભુછડાઝી	૩૦૦. રુક	૩૩૬. હિકડાઈ
૨૨૮. કુલ્યો	૨૬૫. ભુછડી	૩૦૧. રુખ	૩૩૯. હિલણ
૨૨૯. કુસ	૨૬૬. ભુટ (ભુરટ)	૩૦૨. રુખો	૩૪૦. હુલ

કૂંજલજી કુણકાર (૭) ફેબ્રુઆરી - ૨૦૦૬

સગાઈ

(નવલીકા)

પતાસા વિરાંણા, શંભૂરામજી સતઈ ધી કસ્તૂરજી પ સગાઈ થિઈ વિઈ; છ-છ ધીરેમે કસ્તૂરકે ઠેકાણું લાટ મિલ્યો અંડી સજો સમાજ ગાલ્યું કઈંધો હુવો; ને સગાઈ જે પતાસે કે કટ...કટક...રસધાર જું મોમે ઓગારીંધો હુવો; શંભૂરામ વિચાડો સનો ખેડૂ, વરી ઘરમે સત-સત માતાજીએજો ભારતી તાં સજો ડીં ખેતરતેં કારી મજૂરી કરે ને ઘર સજો ઈંન મજૂરી તો હલે. ભોં! સમાજ જા લગભગ કમ શંભૂરામ જી ઘરવારી ગંગા જ સંભારીંધી હુઈ, ને ન્યારે જી ગાલ ઈ આય જે, છ વડચું ને હી સતઈ કસ્તૂર જા ઠેકાણાં પ ગંગા જ રોતી-રોતી નિચાણીએ જા ઘર મન્દી ડિને હોંચં. ઈનીંકેં પ છોરીએં જી ઉપાધી શંભૂરામ કે પેલાનું જ ન હુઈ; ઊ તાં પિન્દ ભલો, ને ખેતર ભલો. કસ્તૂર જી સગાઈ નિક્કી થિઈ, ચૂનડી ચોખા ગિનાણાં, લપઈ જો નિન્દડો-સિન્દડો જિમણ થ્યો, ને કસ્તૂરજા નયાં સાવરા સેર જી ફેશન પિરમાણેં સગાઈ જે ડીં જ કસ્તૂર કે ભેરીજ કોઠી વ્યા. સેર મેં કોઠી 'વે કે અજ અઠ ડીં થ્યા હુવા...ગંગા તાં હિન અઠ ડીં તઈ સજે ગામ કે સંભારી સંભારી ને પતાસા વિરાંઈધી રિઈ, ને શંભૂરામ, ખેતર તેં કમકાજ કઈંધો ચોં; અઠયં ડીં જી રાત જો શંભૂરામ અઘ રાત જબકી ને આંચંધો જાગી વ્યો;

શંભૂરામ ખટલે જી પાંગત વટે ઘડકી હેઠ ઘાબલ બેડી-બાકસ કહે, ને બેડી જી જૂડી મ્યાનું બેડીજે મોં મથે આંગર ઘાબીંધો સખર બેડી રોતી ચપેં મેં રખી ઘુખાય, ને લમી ચૂસ ખેંચી બેડી જી ગુટ ફેફસેં તઈ ખાણી વ્યો, ઘૂં ફેફસેં કે છિબી પાછે વરંધે કફ ખાણી, નક મ્યાનું બારા નિકરી વ્યો, પ કફ તાં ચાંટો, ભેરી ખંગ શંભૂરામ કે બેવડો વારી વિઈે ખ્...અ...ખ્...અ...ખ્...શંભૂરામ જે મોં મ્યાનું લિબું નીકરી વેચું. અખ મ્યાનું પાણી ઉછર્યા, નક મ્યાનું ચુપાક ટપકી વ્યા...પ...ઈની માંઘાઈએં વિચ શંભૂરામ બેડી મથા બેડી જા ઘમ ખેચીંધો ચોં, ખંગધો ચોં, ને નક અખ્યું ઓઢલ ઘડકી જે છેડેનું ઉગીંધો ચોં.

શંભૂરામજી અઘરાતજી ખંગનું મૂર જે ખટલે તે સુતલ ગંગા જાગી વિઈ, હિકડી બ ફેરા ખટલે તે પાસા ઘસીંધી સની અખિયેં શંભૂરામ ડીયાં ન્યારી ગિડેં.

શંભૂરામ તાં અજ બેડી મથાં બેડી ઘુખાંઈધો હુવો. ને ખંગધો 'વો. નેઠ ગંગા કે કંટાડો આયો, ઊ ખટલે તે વિઠી થિઈ ને શંભૂરામ કે હરેં-હરં પુછેં: 'કોં ? નિન્ધર નતી અચેં?'

શંભૂરામ ગંગા જે સવાલ જો જવાલ વારે વિગર વિહો ચોં, ઈતરે ગંગા ઘડકી કે પર્યા કરીંધી ખટલે તાંનું ઉથી શંભૂરામ જે ખટલે આવઈ, ને શંભૂરામ જી મૂરમેં વિઠી. તડેં મૂર જે વાડેં મેં ચોંઈયેં કે ગંગા જી અણસાર અચી વિઈ. ચોંઈયું રંભઈયું; તડેં ગંગા કુછઈ: 'ચાંતી કુરો ગાલ આય? સજો સજો ડીં ખેતર તેં કારી મજૂરી કર્યોતા, તાંય આંકે રાત જો નિન્ધર કુલાય નતી અચેં? ફૂરો ઘિલમેં કીં ભાર આય?'

ગંગા પિન્દ જો અઘ ગઢો હથ, શંભૂરામ જે ભાઠિ જંડી કાચા તે રખંધે પુછે. તડેં શંભૂરામ બેડીવારે હથાં, ગંગા જે હથ કે પર્યા કઈંધે ચેં: 'ના રે! ઘિલ મેં કીંજ ભાર નાંય, હુવો સે તો ઉતારી વિધે.'

શંભૂરામ બેડી કે સુકલ ચપેં વિચ ઠેરાઈ જવાલ વારેં તડેં ગંગા જિરા વઘારે મૂરમેં ગુસંધે કુછઈ: 'ત આંકે નિન્ધર કીં નતી અચેં?'

ફૂંજલજી કુણકાર (૮) ફેબ્રુઆરી - ૨૦૦૬

ગંગા સવાલ મથે સવાલ જા સિલસિલા ચાલૂકે. ઇતરે શંભૂરામ યેં : ‘ગંગા, તું મુંજો કેની પ મનીયેં નતી !’

શંભૂરામ જે સડ મેં અજ પેલીવાર ગંગા ઓભાલો કિઠેં, ગંગા જે ઘિલ મેં સીઘો સેડો પ્યો, નેં ગંગા અઘરાત હૂંઘે તાંચ, પિન્ઢ જ સાડી જો છેડો ઠીક બઘી મથેતેં મરજાઘી મથો ઢકી કુછય : ‘કુરો નાંચ મગ્યો? અજ ત્રી-ત્રી વરેંનું આંજ ચાકરી કઈયાંતી, આંજે માઈતરેં જ ચાકરી કઈ, આંજે ભા-ભેણેં કે લાટ ઘર ગોતી પેલાઈ ડિના; નેં આંજ સત-સત ઘરિં કે ખાસા વર ગોતી પેલાઈ ડિનીયું ઇની મિન્જા કેં જો પ ઓભાલો આં તઈ આયો નાંચ; ચોં, કુરો આંજો નાંચ મગ્યો? અરે ! આંજે ઘર મેં આય કુરો ? છોરીયું જ અઈ, વરી હેંડી મોંઘારત મેં આઊ ઘર કીં હલાઈયાંતી તેંજ આકિ કિડાં ખબર આય...અરે ! સોં મણ જ કોઠી ભરાજે પ હી સવાશેર જો પેટ ન ભરાજે. તેમેં મિડેંતી હલાઈયાં, મથાંનું આંજો મઝિયાં નતી ? વારે વા ! કસ્તૂર જા અઘા વા!?’

ગંગા જે અવાજ મેં ઘબલ ગાલિયેં જો ઊબારો ઘુખ્યો, નેં ખુલાસે મથાં ખુલાસા કેલા લગી.. ઇતરે શંભૂરામ કુછયો : ‘...અંડી ગાલ નાંચ ગંગા! પ હેંવર તોં જુકો કસ્તૂર જ સગાઈ હેંડે વડી ઉંમર વારે છોરેસેં કે સે ખાસો નાંચ કે...મૂકે ન ત કીં ન, બ-ચાર જેંણે કે પુછીનેં તોંકે સગાઈ પક્કી કેણી હુઈ. તું જ તોંજ મારઈ હલાલ કરીયેંતી, સે ખાસો નાંચ...!’

શંભૂરામ મૂર ગાલ મથે અચી ગંગા જ ભુલ ડિયાં ઇસારો કેં, ઇતરે ગંગા સાડી કે ઠીક કઈંઘી જોર-જોરનું કુછણ લગી : ‘અરે! અના...એં સગાઈ વારી ગાલ ભુલ્યા નચોં? આંઊ પ મા એયાં...મૂંજી ઘીરું સુખી થીયેં, અંડો જ વીચારીનેં પગ ભયોં હૂંઘો ન ? કાનો લાટ ઇજનેર આય, સોર મેં વડા-વડા કમ રખેતો; ઉંમર કનાં છોરી જો સુખ ન્યાર્યો ખપે; વરી હિન સોંડે ઘર મેં વડો વડ કિતરા ડીં વેંઢાર્યું’

ગંગા ખંગઈ, ઇતરે શંભૂરામ બિઈ બેડી ઘુખાઈંઘેં યેં : ‘ઇજનેર ઇતરે કુરો ? પાંજો ગાભુ સલાટ વારો પ સોર મેં લાટ-માટ બંગલા અડેતો; તેસેં કીં ઇ ઇજનેર ન ચોંવાજે...ઘર મેં ઇન જે પ કુનિયું બખો-બખ અચેંત્યું...ન્યાર, ગંગા ! તોં જુકો સગાઈ કે, સે ઘર ખાસો નતો ભાસે, વરી પાંજે કચ્છ મેં હિકડી ચોંવક પ આય જે ‘સપ કંજરી છડે પ જર ન છડે’ વિચાડી સોરેં વરેંજ છોરી કે ત્રી વરેં જે છોરે ભેરી હલાઈ ડિનેં? મૂકે જિરા પ ખાસો નતો લગે, અજ અઠ ડીં નું મૂકે ઘિલમેં મૂંજારો થીંએતો...હીયું ફરક...ફરક...ફરકેતો...ભાકીં તાં હાંણેં ઠાકર જ મરજ’

શંભૂરામ વડો નિસાકો વિજ બારીબાર જે તારેં મડલ અભ કે ન્યારેં; તડેં કરઈ મથે ચાર-પંજ ચીબરીયું ઓચીંઘ્યું કિરકિરાટ કેલા લગ્યું...છેટે-છેટે ખેતરેં મેં સિયાડા ઓનાઈયું ડિલા લગા...રાત જામઈ હુઈ.

લિખવાર શંભૂરામ નેં ગંગા ચુપ-ચાપ નીચું મથો રખી વિઈ યા. પોય શંભૂરામ, ગંગા જો કુલો જલી પિન્ઢ કુરાં નમાઈંઘે કુછયો : ‘ચાંતો...સગાઈ ભેરી છોરી પારકેં ભેરી હલાઈ ડિને..! અજ અઠ-નોં ડીં થીંણ કે આચાં, કસ્તૂર કડેં અચીંઘી? તૂં કીં ચે આય ક ન?’

શંભૂરામ જે અવાજ મેં મુડસવારી ડાંતરી પઘરી થિઈ; ઘીઆરૂ ડિયાં જ લાગણી છિલઈ... નેં ભારી મનસેં ખુલાસો મંડે...તડેં ગંગા જે મોં મથે પ ચિન્ઘા જ વડરી ફેરો ડિઈ વિઈ.

‘હેં ! ? છોરીતાં અજ કાલ મેં આવઈ ખપે. અઈ ચિન્ઘા છડચોં, આંઉ આંજ છ-છ છોરીયું વોરાઈયું અઈ, કસ્તૂર કે પ વોરાઈ ડીંઘીસેં...આંઊ પ મા એયાં...ડાકલા નેયાં...!’ ચોંઘીક નેં ગાંગા ડૂસકો વિજ રૂઈ પિઈ; સે ન્યારી શંભૂરામ યેં : ‘ગંગા...મૂંજી ગાલ સમજ...હી રૂંગારો

ફૂંજલજી કુણાકાર (૯) ફેબ્રુઆરી - ૨૦૦૬

છસ, સની સૂઈ સત પુડ વીન્ધે...કાચઘો ભારી ખરાભ આચ; મિન્ઢડી છોરી કે વડે છોરે ભેરી કેની પ ન હલાવાજે...! ને રેઢી પ ન છડાવાજે...કાને ઈજનેર જી નોંકરી ન, પ ઘર ન્યેરણું ખપે...વિગર ઓરખાણે...કૂંવારી ઘી...હેડા ડીં હલાઈડેવાજે ?' શંભૂરામ મોંવારી બેડી બીંઆંગરીએ નૂંચિચરીંધો બેડી કે પટ તે ફિગાઈંધો ઉભો થ્યો, ને ઘર જો કમાડ ઉપટી બારા મોંરી મેં પેસાભ કેલા લગો.

ખેતર મ્યાનૂં સીચાડા સોંરી તેંઈ પુજી આચા. ને સોંરી જા કુતા સીચાડેં ભેરા ઓનાઈયું ડીલા લગા; સાવ સુખી રાતમેં શંભૂરામ ને ગંગા ભેરા હી નિસાચર જાગંધા હુવા.

સીચાડેં જી ઓનાઈયું સુણીં શંભૂરામ મનોમન પુપડાટ કેં 'મિંડેં પિન્ઢ-પિન્ઢ જે તુમે મરે...' ઈર્નીં કે સુખ નાંચં...સજી રાત રૂવેં...'

શંભૂરામ કમાડ ઓડકીંધો. ખટલે તે વિઠો, ગંગા રૂંધી-રૂંધી પિઈ હુઈ...શંભૂરામ પ મથે તેં હથ રખી ખટલે તે લમૂં થિઈ સુતો, હાંણેં અખ ભારી થિઈ હુઈ, ઊ સુમી ચોં, પ ગંગા જી નિન્ઢર હરામ થિઈ વિઈ...ને ગાલ પ સચી હુઈ કૂંવારી ઘી પારકે ઘરેં હેકલી હુઈ !!

સિભૂ થિઈ, ગંગા શંભૂરામ કે જાગાચં... 'ચાંતી સજી રાત જાગ્યા હાંણે સુમોંતા...હી ગોંઈયું ભુખ્યું થિઈયું અઈ...ઉથીઓ ખેતરતેં નાંચ વિગણું?'

ગંગાજે અવાજ મેં રાત વારો રૂંગો અગા પ ડિસાંધો હુવો. શંભૂરામ ઉથ્યો, ડનણ મોં મેં વિજી ગોંઈએં કે ચરોંચાર નીરેં...પોચ અડણ બારા ડનણ કેલા લગો; ગંગા ઓબારો કરે તેં મથે ચાચ જો પાણી ચડાચં...

શંભૂરામ ડનણ કરી ચાચ પીયેં...પોચ ખીલે ટંગલ પછેડી મથે તેં બઘી ખેતર તેં વિએલા ડલી ખોલેં ત, સોંરી મ્યાંનૂં અછી ટેકસી ચૂસ કઢંધી અચીંધી વિઈ...શંભૂરામ જી ઊજાકેવારિયું અખ્યું ખિલી પેયું, ઉન ગંગા કે સડ કેં - 'ગંગા...કસ્તૂરી...અચી વિઈ...ન્યાર ટેકસી...અચેતી..'

'કિડાં..કિડાં...? છોરી...આવઈ...!?' ચોંધીક ગંગા ડલી બારા આવઈ. તડેં ટેકસી ઘર વટે પુગી નેં ટેકસી જો ઘિન્ગડીઓ ખોલી હિકડી જોરાતી બાઈમાડૂ બારા આવઈ. ભેરો હિકડો માડૂ હુવો સે ગાડી મેં વિઠો ચોં.

'શંભૂરામ જો ઘર હી જ આચ?' સતાવારો સવાલ શંભૂરામ મથે ઉન બાઈ રખેં, તડેં શંભૂરામ જે મોં મથે સોં હવાઈયું ઉડી પેયું, 'ભોં! આંઉ જ શંભૂરામ...અઈયાં..'

'શંભૂભા ! અસીં સોંર મિન્જાનૂં આચા અઈયું, આંકે સરમ ન આવઈ? પારેલે જોડી છોરી કે હિકડે ઘાડીએ ભેરી સોંર હલાઈ ડિના...? અસીં પોલીસ જા માડૂ ઉન કાનીયેં ઈજનેર જી સત પેઢીએંકે સુખાણેં, ભાકી અજ આંજી ઘી માર ખાઈ નેં ન, પ જિકઈં મુઈ હાલત મેં આં વટે પાછી આવઈ હુઈ...રિનોં...હાંણે સંભાર્યો આંજી ઉમાનત...કાનો ઈજનેર ચાર ડીં મોંધ હિન છોરી કે સોંર વિચ્ય ઘાડૂ પી કુટીંધો હુવો. અરે ! અસીં વખતસર ન પુગા હુવાસીં, ત છોરી કે ગાડી હેઠ ચિચરી છડેં હુવેં...રિનોં સંભાર્યો છોરી, નેં હિન કાગર મથે કચોં સઈ..!'

શંભૂરામ સઈ કેં પોચ શંભૂરામ ને ગંગા ટેકસી તઈ પુગા, નેં ટેકસી મેં ન્યાર્યો ત પુઠલી સીટ તે કપાજે ઢિગ જોડી કસ્તૂરી સુતી હુઈ, ઉન જે રૂપારે મોં મથે ઘા જા નીસાન હુવા..અખ નીચાં મારજા કારા જામા પ્યા હુવા...કસ્તૂર...મા-પે કે ન્યારી ડૂસ્કો વિજી રુની....

તડેં શંભૂરામ જી અખ ગંગા જી અખ મથે સિંચારો ભનીં ચોંટી, ને ગંગા જી અખ મ્યાંનૂં પાણી જી ઘાડૂ વિછટી વિઈયું.

*****

કૂંજલજી કુણકાર (૧૦) ફેબ્રુઆરી - ૨૦૦૬

સારસજ સપાટા

ચમ

અછા લૂગડા પૅરીને કારા કરિયે કમ;
સુવારથ પિન્ઢજો નેરિયે ઇ ચૅવાજે ચમ.

સગો

અડે મુન્જે કમ અચે ઇજ તાં સચો સગો,
ભાકીં તાં સુવારથ પતે રાત વિચાં ઇ ભગો.

અન

અનજા ડાંલા કીં ઇંજ ઉગેં નતા,
ખેડૂજે પગરજા ટીપા પાઇચેમેં પેંતા.

રજ્ ભઘલ

કાકીંડા નેં રાજકારણી રજ્ ભઘલાઇયેં રોજ,
હિકડેંજા અખિયેં ડિસોં બ્યા છાંપેમેં રોજ.

વસનીં

વસનીં જો વેસા ન કઇજે ઇનજયૂં ગાલિયૂં ધાર,
ઘાડૂ પીચેં પિન્ઢ નેં બેં કે ખારાઇયેં માર.

વીચાર

ખાસો વીચાર કાલ ઉથી જાડૂ પણ ભને,
ફલ-ફલ નેં વિકાસજી ડાર પણ ભને,

હાલ

લિખી લિખી નેં લિખંઘો વ્યો 'સારસ' હિકડી ગાલ
અસાંજે મરેનૂં મોંઘ અઇં પુછજા અસાંજા હાલ.

*****

કવીરાજેકે : કચ્છી સાહિત્ય એકેદમીજે શીબીરજે સમાપન ટાણેં તા. ૨૦-૧-૦૬જો નીર્ણય થયો આય, તેકે ધ્યાનમેં રખીનેં અજૂઆં પોય હરેક કાવ-જ 'કાવ' હૂંઘો ત-જ છાંપીંધાસીં. ત મેંરભાની કરેનેં અસાકે આંજી ઊ જ રચના હલાઇજા જુકો હરનજરસેં 'કાવ' હૂવે. નકાં ત અસીં છાંપે નઇં સગોં. મેંરભાની ! - તંત્રી

ફૂંજલજી કુણકાર (૧૧) ફેબ્રુઆરી - ૨૦૦૬

વારીફેરી

(નવલીકા)

કલેન્દૂ ફોટોગ્રાફી જી સ્પર્ધા મેં રઈ-રઈ મડ મડ મંએનેં ભાગ ગિડેં. એન્ડ્રી હલાયલા વ્યો તડેં કુસર મા કે મિલણ વ્યો તડેં ખબર ન હુઈ જે મા સેં હી આખરી....! એન્ડ્રીજો કવર કુરીયર કરી છડેં. સ્ટેન્ડવારો નામી કોડાક કેમેરા ખણી તરાજી પાર ડીયાં ઉસ્યો. તરા મીં લાય સિકી-સિકી સુકી ચીં હો. ઉતે ખામણાં ખણીં ગ્રોહવારેં જીંયણ જી તંધ સંધ્યોં તે. ચમ મ્યાં રત તરોરી અચે અંડે કાડે મેં કમ કરીંધલ મુલઈયેં જી કોક ખિટક (અદા) કંમેરે મેં મડે લાય કાડો જંગેં તે. પ...હિન કાડે મેં પ સિજકુલ થિઈ મુરકંધલ મુલઈયેંજી મસ્તી વટે ઇંનજી ફોટોગ્રાફી ફિકી (રઈ) લગઈ, આધુ, ભચો, જખુ, ઈસ્માલ, રાણુભા, ગવરીબાવો મિણીં મિટી મેં હીંસ હણી ખડું કરીનેં તેમેં ગુઘરલ બાજર ભરે ડીં ટૂંકો ક્યોં તે. વરી હીંસ જો પનું ઠારાય જે બાનેં આમું લુઆર વટે બીડી પીઘેલા વિંએજો થીયે તડેં ડોરે તઈ બરંધલ બીડી મેં જિન્ધગી જી છટ અચે. માડુ તીં બાઈભાઈ પ લિખ અગ્રીયા ઓઢે નેં વાજી છિકી મેં પૂતારો છાતી જી સોંડ મેં નેં ઘઘરીજી ઘેર મારા મેં ભરજી રેં, વારલ ખોરો સીમ કે સૂર ખણાય. કાંઢે મેં પેરલ કડલા ગડાવાટ કિસી મુરકેં, નેં 'નિત' ચુકવો થીયે 'ઘોરે ડી' અખીયેં આંખલ આંખલા મેં નઈ-રતી ફૂવારી આટાર ચોટે ત કર ભોજઈ લગે પઘમણી..! પ ડુકાર તાં રૂપ તાં પ મુછ મેં ખિલે !! ઇંન જો નાલો જ અંડો...છાલ કનેં ન પેં. કલેન્દૂ કેમેરો ગોઠવેં, ઘૂડી જા પગા ઇગ્રીયા-પુઠીયા, સોંડા-મુગ્ગતા કેં, કકરી-ઘિર-ઢેંકા ખણી વિઘેં પચા. મોંઘલો પગો આટાર મેં ઘાબાંચ, અવરે હથ ડીયાં જો પગો લિખ ઇગ્રીયાં ખોડેં, સવરે હથવારો અડાબીડ અચી વ્યો પિન્ઢ મોંડોં. લિખ પ વારીફેરી ન. ઇગ્રીયાનું મોંઢીયો ખોલે હઈઘરે રૂમાલ સેં કાંચ (લેન્સ) ઉઘેં, પોચ સિનોણી જોડો ભાગ ઇગ્રીયા-પુઠીયા કરે ઘુમાંચ તડેં ઘોરે ડીં હિકડી અખ ભેરી કરે કીંક લજણ લગો સિનોણી મેં બિઈયું બ ત્રે બંગલીયેં જોડીયું રીંગું હુઈયું-સે પ ઘુમાચ-ફિરાચ નેં ઠાંચ તેસીં તાં છોરોડ અચી પુગ્રી... “એ... ફિલમવારો.. ફિલમવારો...”ને છોરે જે પગેં વિચાનું ઉડી આટાર કલેન્દૂ કે હઈઘરે રૂમાલ સેં કંમેરો ઢકી ડેરાંચ... ‘હટો...હટો...’ ચોધે કલેન્દૂ છોરે કે તિખી ડછી કિનેં નેં કર ટાંઢે તેં પગ પ્યા 'વેં તીં છોરા પુઠિયા હટ્યા. કલેન્દુ જી રુખી-રુખ ન્યારે છોરા સઈ કરે વ્યા 'કસ નાંચ ! છોરે ભેરી સાંગે રેંબારીજી ઘી સભઈ હુઈ. અહે-નોંચ વરેંજી અછી-સીરી મિટી જોડી, વીંઢલા વારે વેડલ મથે મેં ઇગ્રીયાનું સજી ચોટલીયેં જો ચોટલો, સોનેરી રૂંછાંણ, મિઠી આમરી જે હુડીયે જોડીયું અખીયું તીં અછી છાય જોડા કોંડા, પાણી રુડી હલે તોંડા કન-તેમેં કુડકું, વાડી, વીંઢો નેં કુન્ગરી વારયું સેંડે. થારી રઈ વિંએ તોંડો મથો, નીરો-નિમરો કિપાર તેમેં વરી મા ખોડીચાલ જી સુખા સેં કઢલ ટિકો, પોપટીયે નક મેં સિરી નેં કાઠચિભડ જી ચીર જોડી નિડી મેં રામરામી (હાંસડી) નેં બૂટાંન ભરલ હાર, માંઘરીયા નેં બૂટાંન મેં આભલા ભરલ વીંઢેવારેં મુઠ જોડેં ડોરે સેં કર નાંગ વિઠો 'વે શિવજટા મેં. નેં ચપ તાં ગોલાડે જોડા, છાંછટીયે જી કચી કુલી જોડા કંધ, પડરેં મેં નિન્ઢપણ જી નીણાઈ, ભરલ-પૂરલ અંડ, ફૂંઠ તઈ ચૂડા નેં બિલ્લૂ રંડ જે સાટીન જી કંજરી નેં રેશમ જી ગુલાભી ઘઘરી..રંડલ નોંચે સેં અછીયું આંગરીયું કર ખિલઈયું વિઠે ડે...! હેઠલે ચપ નેં બુચકી વિચ જાંભુડીયે રંડ જે ટિકે સેં પૂનમ જી રાત જો સુકર તારો ચમકે તોંડો 'ન્યારે' વારો હરહીલે ચેં. કલેન્દૂ કે ગાલ ઘડ વિઠી... 'એ

ફૂંજલજી કુણકાર (૧૨) ફેબ્રુઆરી - ૨૦૦૬

સભઈ..પુતર..હિડાં...ચિઈ ગુરાંચ ત ભોરીભકી સભઈ, હિકચોટ તાં ઘિનીં, હૈવર અનાં જડેં બરો આચો હો તડેં ઘવાખાનેં મેં ફોટા કઢીંઘલેં કે ડિહેં હોંચ અંડો ઘપ પ્યો ક કુરો સે ભગી..ત... ચાંઘીજી જેર નેં વાડલા ખુણખુણાણ લગા નેં ઘઘરીજી ઘેર મેં વા બર બઘેં, ઇંન બીં હથેં ઘઘરી જલી ગિડેં, ઉંઘલ ચોટલે નેં ઇંનજી મસ્તીમેં રતી આટારજો ઢૂંખો વાંચ ચિઈ મસ્તી કે ખીંકારેં, ઘઘરી જી કપર તેં આરખલ મોરલા ટીકા કરણ લગા. અછીચેં આંગરીચેં તાં આટાર ઉગેં કાડે નેં કંજરી જેં આભલેં મ્યાં સિજ જા સોં પણાણઈયા ખામણો જી કપર તેં કર સયા મોતી હારી વિઘોં...કલેનૂ તાં ન્યારીંઘો ચોં, ઇંન કે થ્યો : ‘મૂવી ઇનીયાં ભલી થીંઘી’ ઇતરે મૂવી કેમેરો મંઢે-આડો અવરો કેં, કાંચ વારેં નેં નિનઢેડે ગભૂર કે મા મથો ઘૂરાય તીં કેમેરા મ્યાં ન્યારેં...સભઈ તાં કર હેંણી ‘વે તીં સટ કઢેં...પાંઊ પ ન ન્યારેં...પ...આઘૂજે ખામણો વટે ઘરા આવલ ડાઘો વિઠો હો ઉંન ડોઘો ઉચૂંકેં, ઘિનીં, વરઈ પાછી...ચડઈ પાર તેં, ઢેંફા પગેં મેં આયા, ઉભરાણી સટ કઢેં, ઘઘરી બીં હથેં જલેં હોંચ, પ ઘાંડુ નતે નિકરઈ ઇતરે કછો વારે ખોડેં-ચેલ મેં. કડલેં જો ખુણખુણાણ, ખીર જંડો કાડો, રતી આટાર જો રંડલ વા નેં ઘા મિડૂ ભેરો થ્યો, વિચાડી અસઘ...મથા ઘા...તીં મા જો ઘા પ ‘ઊનૂ’ હો...બાવર જે ઠુંઢ મેં વારલ કછો અટક્યો નેં મિટી જે ઢિણ તાં પણ ત્રિકચો નેં ચાંમસે મેં નીસાડીયા છોરા ચંઢી ઉતારે હેંક ડીચેં તીં છણાઈ પુઠીયા....કલેનૂ સ્વીચ ‘ઓન’ કડૂંણી કરી વિઘેં હોંચ...

‘સભઈ પડી ઓત...હોં કરેં હેં તૂં?’ સાંગે જી રડ રામી જે હથ મ્યાં હીંસ ફિગાય વિઘેં...રામી સટ કઢી કલેનૂ કે કીં જો કીં ચિઈ સભઈ કે કોઠી ગિડેં...‘હાં....ચાકલેટ ડીયા...’ ચિઈ કલેનૂ ઇંન વટે વ્યો...રામી સમજાંચ તડેં મડમડ ગિડેં...!

કલેનૂ ઘરેં અચી ડાઉન લોડ કરે ફોટો ભનાંચ...ઇંનકે પેલો ઇનામ ડેવાણૂં પ લિખ વારીફેરી ચિઈ વિઈ. સભઈ કલેનૂ જી ફોટોગ્રાફી કે જીયારે વિઘેં.

*****

કમલાકાન્ત છોટાલાલ એક્સપોર્ટ્સ પ્રા.લિમિટેડ

શ્રી રામ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ એસ્ટેટ, કામાણી નજીક, કાલે માર્ગ, બેલ બજાર, કુર્લા (પ.)
મુંબઈ ૪૦૦ ૦૭૦, ફોન : ૨૫૧૪ ૦૨ ૩૭, ૨૫૧૪ ૭૯ ૮૦
ફેક્સ : (૦૨૨) ૨૫૧૧ ૨૨ ૮૫, ૨૫૧૧ ૩૩ ૪૨

ફૂંજલજી કુણકાર (૧૩) ફેબ્રુઆરી - ૨૦૦૬

मूंजी पोथी

माता जो मड : सोम-मंगल : २१-०९-९९

ॐ नमो अरीहंताणम्

(१)

हल संजाब

अधरात थिड् विओी आय. तारीक भधली विड् आय. हिकडी वार्ता 'हल संजाब'जुको 'मेमण न्यूझ' (किराची)में गुजरातीमें नें 'कच्छमित्र'में कच्छीमें प्रगट थिओी विओी आय, अुन वार्ता जे कच्छी अनूवाद जी नकल हथ न चड्ओी अेतरे गुजराती नकल मथां कच्छी अनूवाद करेनें हॅर ज पूरी किओी. 'कूंजल'जे सप्टे.-ऑक्टो. जे खास वार्ता अंकमें छांपींधासीं.

'कारायल' हिन अंकजे सम्पादनजी जभाभधारी त खयों नें ओीं प च्यों जे : 'वार्ताअूं घणें अचींध्यू अेतरे ब अंक कढंधासीं.' मूं तेंजी हा किओी. प अल्लाहाबादनूं अचींधे भुजमें तपास किओी त खबर पिओी जे अिनीं (कारायल) जी. आर. कोम्प्युटर सर्वीस वारें के कीं प साहीत्य पुज्जायों नओींनो ! 'कारायल' के फोन क्यो त च्यों : 'कममें प्यो अओीयां भाकीं वार्ताअूं त्रें-चार अची विओीयूं अओीं. प तेंके अजा भराभर नांय किओीयूं. १८ वटां २० ताओीं डेवस्थानजे कम लाय रवापुर हूंघोसें तें पोय ठाय करेनें जी. आर. वारेंके डिओी डींधोसें.' भलें, ब्यो कुरो थीये! च्यों जे : 'हॅवर अंक ओीज कढी छडयों नं. ब्यो अंक वार्ता अंक कढंधासीं! अडे भा ! सप्टेम्बरजी सतरओीं तारीक थिओी विड्, हाणें केंके चां क लिखां जे आंजो लेख-वार्ता हलायों!' मूं 'कारायल'के समजायो. अंक तां ही ज वार्ताअंक करींधासी भलें थोडो मॉडो थीये.

मडओी जटूभाओी (पनीया)के फोन क्यो नें वार्ता हलायजो च्यो, त हा क्यो नें बेज डी १८ ता. जो जी.आर. में वार्ता डिओी व्या ! १८ ता. जो धनजीभाओी (भानूशाली) शरदबागजे मुशायरेमें मिल्या. च्यों, 'कारायल' वार्ता हलायजो च्यों हों से आंके डींयां क 'कारायल' के हलाओीयां ? मूं च्यो, जी. आर. में डीजा. त च्यों, मूं भेरी ज आय. मूंके कवर (वार्ताजो) डिनीं.

१९जी सवारजो प्रातः कर्ममां निवरो थिओीनें बिनीं वार्ताअेंमें काने-मात्रा ने नुकतेंजा जरुरी नीसान करेनें जी. आर. ते व्योसें. शटर हेठ कवर हलायजी मेंनत किओी प न व्यो अेतरे अंधरजे धरवाजे ते व्योसें त खुलो हो नें रोहीतसींह (कोम्प्युटर ऑपरेटर) विठा हुवा तेंके कवर डिनुं. सवारे ही मूंवारी वार्ता 'हल संजाब' प डींधोसें.

२

लोक साहीत्य अंक

जूलाओी (आसाड)वारो 'लोक साहीत्य-खास अंक' बुधीचंदभाओी के अर्पण क्यो आय तेंजो अर्पणवीधी डॉ. अूदय गडा के फोन ते चिओीनें पिन्जी तारीक सनीवारजो रख्यो आय. बुधीचंदभाओीके गांधीधाम टेसनते मिलीनें च्यो हो नें अलाहाबादमां १४-७ जी रातजो फोन करेनें वरी प निकी क्यो नें १९ ता. जो मडओी थींधेनें हालापुर व्योसें नें बुधीचंदभाओीके खबर डिनीं.

आअूं सांजीजी पोंणें चिओीवारी मडओी-नरीयेवारी बसमें विज्णवारो होसें प अिनीं (बुधीचंदभाओी) टॅकसीमें विजेजो च्यों नें मूंजी सोयं 'ना' जे विचां, सों डींधे-करींधे प टॅकसी गुरायों नें पॅला तां भोज्जाय सर्वोदय हॉस्पिटल कोठे व्या नें अिस्पटाल वतायों नें पोय पिन्ड बाडें

ईंजलश कुलाकार (१४) ईधुआरी - २००९

व्या नें आअूं मड़ !

मूं मथे तां अजाओ भार चाड़े छड्यो ! च्यों जे : 'हँर अधा हुवा त मूं गाडीसें ज हलाया हुवा नं!' (बुधीचंदभाभीजा (स्व.) अधा हीरजीभाभी मूंजा जुना स्नेही हुवा नें तेंजे करनें बुधीचंदभाभी मूंके वड़ील लेखे मान डीयेंता ! समग्र 'शेमारू' परीवार मान डेतो!)

टंकसीवारो जुणस खत्री अभ्यासी माडू आय ! नुखजो मच्छर आय. असीं धर्मज्यू-धीनज्यू सज़ी वाट गाल्यू किआयूं (क. ०१-४०)

३

भायखला : २४-०९-९९

जे. जे. स्कूल ऑफ आट्सज्यू वीद्यार्थीनीअूं

अज़ प्राजक्ताके सांजीजो फोन क्यो. घणें वखत पोय फोन क्यो. अलाहाबाद विजेनूं मॉर थोड़ा डीं अग्नीयां अिनके काग़र लिखेजो वीचार क्यो हो. ओ वीचार त बारोंखन मेंगां थ्या क्यो पे. प पोय वीचार भधल्यो नें हाणें मुम्भभी वेंधोसें तडें फोन कंधोसें ओं वीचार्यो हो से अज़ सांजीजो फोन क्यो. फोन अिनजी निन्दी भेंण प्रांजली खंयं. 'दादाजी, मैं प्रांजली बोल रही हूं!' केतरो त निर्दोष नें मिठो हृदयस्पर्शी अवाज़ आय ! प्राजक्ता सें केतर्यूक घरज्यू गाल्यू थिआयूं. मूंके चें : 'दादाजी, मेरे दादाजी बहोत ही रीजीड हैं!' बेटी, घणखरा जुना माडू अँडाज रीजीड हूवेंता ! नें किनींक गालीयेंमें तां रीजीडीटी जरुरी प आय. प भेराभर फलेक्सीबीलीटी प जरुरी आय, नकां त समाज व्यवस्थामें, घरजी-कुटमूजी व्यवस्थामें नें अंगत-जीवन व्यवस्थामें प कडेंक-कींक प गरबड़ थिआ विजे.

अज़ मूं प्राजक्ताके अिनके हेतरे वखत ताओं फोन न करेजा नें अिनजे घरें नें अिनजी साहेलीअेंजे घरें न विजेजा-न मिलेजा कारण च्या.

मूंके घणें वखत मनमें ओं थीये जे, आअूं अिनीं बाओयें भेरो कच्छजे प्रवासमें ७ सत डीं र्योसें तेंमें अिनीं ते कोय अुपकार त क्यो नांयं. त पोय जडें मुम्भभी अचां तडें अिनींजी कॉलेजमें लगभग विजा. बीं-त्रीजें घरें प विजा नें अूं मूंजी मेंमांणी करीयें ! मूंके जडें ख्याल आयो जे ही गाल भराभर नांय तडें, मूं अुनींसें संमंध कपे विधो. ओ गाल मूं प्राजक्तासें किओ.

४

'कूजल'जो अर्पण विधि

अज़ मुम्भभीमें अचे पोय विशनके धुकानतां ज फोन क्यो. घरें (भावना जे घरें) अचे पोय १. डॉ. अदय गडा, २. कल्याणजी 'अूर्मील', ३. महेन्द्र रांभीया, ४. अँच.के. (हरखचंद सावला), ५. मूलशंकर जोषी, ६. भगवती (भेंण), ७. शारदा, ८. कीशोर गाला, ९. चीरं. कुं. अवनी गाला नें शिवुभा पूंजाणीके फोन क्या.

सवारे रातजो मजगाँव में 'कूजल'जे अर्पणजो कार्यक्रम रख्यो आय. अदय घणें खासी वेंवस्था क्यो 'नों ! 'कालजे कार्यक्रममें केतरेंक-खास कवीअेंके पूरस्कार डींयो त कीं?' ओं अदय मूंके पुछ्यो. मूं च्यो, 'त-त घणें खासो थीये!' हँरज १८जी रातजो भुज़में गजकंधजी पुस्तीकाजी पधराओ टाणें मूं च्यो हो जे, 'मुम्भभीजी-अकादमी(सोमओया अकादमी) कच्छमें कच्छजे कवीजे पुस्तकजी पधराओजो ही कार्यक्रम करे नें माधूजो सनमान मुम्भभीमें थीये, त कच्छज्यू संस्थाअूं नें डाता किथे व्या अओं? कुरो करीयेंता? अओं भुज़वारा कुरो कर्योता?

ईंजलज कुलकार (१५) ईध्रुआरी - २००५

कच्छमें बारगामवारा मुशायरा करीयें तडें कवीअंके टकसी क बसजा भाड़ा डीयें नें ५००-५०० रूपीया पुरस्कार प डीयें. प अहीं भुजवारा कडें प हीं पुरस्कार डिनां अहींनां?’

हाणें अज विशनके कलाकखन रअी फोन करींघोसं नें ज ब्यो कोय कार्यक्रम ३ क ४ ऑक्टॉबरजो नअीं हूवे त, ४ ऑक्टॉबरजो कच्छ वापस विजे लाय टिकीस कढाअींघोसं.

५

नीलम नें रेखा

ही बॉय भेंनरुं भावनाजे घरें रेंत्यूं से भावना मूके फोनते चेंते. अज बिनीके हिते न्यारअीयूं. बॉय कश्मीरी सारस्वत ब्राह्मण कन्याअूं अहीं. सारी गाल आय ! मूं भावनाके च्यो, ‘भलें रेंत्यूं देखें आगे आगे होता है क्या!’

६

जजमेन्ट

(नारायणसरोवरजे हिकडे ट्रस्ट पिन्ढजा मकान बधें अहींनें. अन ट्रस्ट श्री नारायणसरोवजी (तराजी) पार तें सनास नें बाथरुम बधें अहींनें. ही मकान नें टोअीलेट्स-बाथरुम गाम पंचायतजी मंजूरी विगर बधें ‘नें. अी गॅरकायधे मकान हटाय लाय नें श्री सरोवरजीजो पाणी किनूं न थीये तें लाय मूं हिकड़ी रीट पीटीशन-पी आअी अेल-गुजरात हाअीकोर्ट, अमधावाधमें किअी हुआ)

हाअीकोर्टजो जजमेन्ट २२-९-९९जी टपालमें मिल्यो. वकील नोंय-नोंय जाब क्यो अहींनां ! जजमेन्टमें फकत पाणीजे प्रदूषण बाबतज गाम पंचायत वटे रजुआत करेजो निर्देश आय. मकानेंजे गॅरकायदे बांधकाम बाबत कीं उल्लेख ज नांय ! नें भाअीके (वकीलके) ब्या ४ हजार रूपीया खपेंता !

७

कोर्टजो वॉरंट

(नारायणसरोवरमें केतराक वरें थ्या हिकड़ा साधूमाराज आया अहीं. हिनीं साधूमाराजसं माधूमाराजजो नें बेंजो प मतभेद आय. केस कबाला हलेंता. तेंमानूं हिकडे केसमें साधूमाराजते कोर्ट वॉरंट कडें होंय तेंजी हिते नोंध आय.)

२१-०९ जो सत्यनारायणगिरिजी कोर्टमें हाजर थ्या ‘वा. १७-१२ जी तारीक पिअी आय. जडें वॉरंट हथोहथ खणीं व्योसं नें डी.अेस.पी. साहेबके डिनूं तडें ही परीणाम आयो ! नकां तां नाणसर पुलीस वज्जाअींधी न हुआ नें कोर्ट के पाछो हलाअींधी हुआ !

मूं वीचार क्यो हो जे, आअी.पी.सी. कलम २८३ नीचें पुलीसमें फरीयाद कयणीं जे बीं घाटें ते, सोमेश्वर महादेवजे मिन्धर ते विजेजा रस्ता नें श्री सरोवरजीजी परीक्रमाजे रस्तेके सत्यनारायणगिरिजी भंध करे छडयों ‘नों तेंजी अरजी लिखअी प पोय वीचार्यो जे १७, १२ पोय अरजी डीं णीं.

जजमेन्ट जे अनूसंधानमें पंचायत वटे रजुआत करे लाय हिकड़ी अरजी लिखीनें काल मंत्रीके धॉलतपुरमें अनजे घरें डिनीं तडें हाअीकोर्टजो नालो वांचेनें भडक्यो नें सरपंचके डेजी गाल के नें चें जे, आअूं सरपंचजी सअी गिनीं डींघोसं ! प मूं आखर समजायनें अनके ज डिनीं!

: क : २२-३५ :

ईंखलख कुलाकार (१९) ईंध्रुअारी - २००९

વેંણ

(૧)

કઢ ન અંડો વેંણ તૂં,
હટણૂં પેં પુઠીયાં !
લિકણૂં પેં ઘર ખૂણમેં,
રૂંઅણૂં પેં 'મુઠીયાં!'

(૨)

વેંણ ત કુટરા બોલજે,
રખી સચ તે આઘાર !
સુણંધલ તાં રાજી થીયે,
'અશક' તૂં અપરખ્પાર !

(૩)

ગાલ સચી મર બોલ તૂં,
પ, માખી જીં અુચાર !
કાતીલ કાતી જીં લગે,
બોલ મં અંડો ચાર !

*માખી=મઘ

-માઘવો જોષી 'અશક'